

Hodnotiaca správa za rok 2024

Vážené priateľky, priatelia včelári

Predkladám hodnotiacu správu o činnosti našej základnej organizácie za rok 2024.

Práca výboru

Členmi výboru sú okrem mňa priatelia: Ing. Ján Furcoň – tajomník, Ján Gemza – pokladník, a dôverníci Július Dlugolinský, Daniel Kozub, Jaroslav Drienovský a Zuzana Švienta. Oficiálne sa výbor ZO stretol:

5.1.2024 obsahom rokovania bolo:

- Zabezpečenie výplaty príspevku za opel'ovaciú činnosť a odvod členského pre ústredný orgán a odvod príspevku do svojpomocného fondu.
- Organizačné zabezpečenie VČS v súlade s obežníkom č. 14 SZV.
- Zmeny v členskej základni

21.5.2024 obsahom bolo:

- Kontrola uznesení z rokovania výboru zo dňa 5.1.2024
- Veterinárne prehliadky -súčasný stav
- Zmeny v členskej organizácii - schválenie nových členov v organizácii
- Prerokovanie žiadosti o poskytnutie pomoci na rok 2024/2025 podľa NV 10/2023 Z.z.

20.8.2024 obsahom bolo:

- Koordinácia zabezpečenia zisťovania jesenných stavov včelstiev podľa stanovíšť a odoslanie tlačív do CEHZ

10.11.2024 obsahom bolo:

- Zabezpečenie výplaty príspevku za opel'ovaciú činnosť a odvod členského pre ústredný orgán a odvod príspevku do svojpomocného fondu.

Práca a koordinácia činnosti výboru ako i organizácie sa zabezpečovala aj elektronickou formou. Zamerali sme sa na zlepšenie elektronickej komunikácie medzi členmi pravidelným aktualizovaním web stránky s názvom www.spisskastaraves.vcelari.sk na ktorej nájdete všetky informácie týkajúce sa Slovenského zväzu včelárov, ako i našej organizácie. Dajú sa tam nájsť všetky tlačíva potrebné k evidencii včelstiev, dotačnej politiky a pod. Za stránku vďačíme našej celoslovenskej organizácii, ktorá nám umožnila bezplatne využívať hosting stránky www.vcelari.sk Takto sme napr. zaist'ovali dotáciu na podporu pre opel'ovaciú činnosť, veterinárne prehliadky na varoázu a podobne.

Členská základňa a počty včelstiev

Ku koncu roka 2023 bol počet členov v organizácii 42 s počtom včelstiev 592 rodín. Ku koncu roka 2024 máme podľa CEHZ počet členov 44 a počet včelstiev 626. V uplynulom roku sa stal naším členom pán Jozef Musala s tromi včelstvami a Štefan Vlasatý s 5 včelstvami. Je potrebné povedať, že v CEHZ máme aj členov bez včelstiev a to: Semančík Ján, Matiašovce 208/27, Matúš Džima, Potok

436/32, Matiašovce, Tomáš Švienty, Jesenského 373/54, Spišská Stará Ves, Matúš Švienty, Jesenského 373/54, Spišská Stará Ves Okrem členov v CEHZ je našim členom priateľ Jozef Imrich, ktorý zrušil farmu, ale členom chce ostať aj naďalej.

V tejto súvislosti si Vás dovoľujem upozorniť, že je potrebné venovať pozornosť evidencii včelstiev v centrálnom registri a aktualizovať stavy u jednotlivých chovateľoch včiel tak, aby tam boli evidované aktuálne počty chovaných včelstiev. Má to vzťah aj k ďalším aktivitám v hospodárení so včelami, najmä pri plánovaní dotácii pre opeľovacu činnosť resp. pri liečení včelstiev, ale má to vplyv aj na výšku členských príspevkov, pretože tie sa tiež odvíjajú od počtu včelstiev u jednotlivých členov.

Okrem správnych počtov včelstiev je potrebné aktualizovať aj stanoviská včelstiev, v prípade ich presunu, v Centrálnej evidencii hospodárskych zvierat. Prehľad o včelároch a včelstvách v území komplikuje možnosť rôzneho členstva v iných včelárskych organizáciách ako SZV ako i výskyt neorganizovaných včelárov. Tak vieme, že na našom území pôsobia aj včelári, ktorí sú organizovaní v Asociácii včelárov Slovenska resp. v iných organizáciách alebo neregistrovaní. Vďaka centrálnemu registru a v spolupráci s okresnou veterinárnou a potravinárskou inšpekciou vieme, že v našom území máme minimálne o dvoch včelárov viac s minimálne 40 včelstvami. Vzhľadom na súčasnú situáciu s chorobami včiel, prosím všetkých našich členov o nahlasovanie včelárov, o ktorých viete, že nie sú evidovaní v centrálnom registri hospodárskych zvierat, pretože nám unikajú pri jarných a jesenných zdravotných prehliadkach a môžu byť potencionálnymi šíriteľmi chorôb včiel v našom území.

Chcem Vás upozorniť aby ste venovali pozornosť aj nahlasovaniu stavov včelstiev na obecné úrady a mestský úrad, aby sme predišli nedorozumeniam v prípade vzniku škodových udalostí, pretože tieto úrady zvolávajú škodovú komisiu, ktorá posúdi náhradu škody spôsobenú chránenou zverou. Chvála bohu sme v uplynulom roku nezaevidovali žiadne škody na včelách chránenou zverou.

Rád by som sa dotkol aj problematiky individuálneho vzdelávania sa včelárov. Základom úspešného a bezpečného včelárenia je sledovanie nových trendov v problematike produkcie a výnosov výroby z chovu včiel, čo ide ruka v ruke s dodržiavaním veterinárnych zásad a postupov pri chove včiel. Preto som prekvapený, že zo 44 člennej organizácie odoberá odborný časopis „Včelár“ len 14 členov. Viem, mnohí povedia, že sledujú nové poznatky či trendy na internete či facebooku. Myslím si, že už len hrdosť by nás mala viesť k tomu aby sme sledovali poznatky pomocou odbornej a overenej literatúry.

Čo sa týka členskej základne rád by som Vás poprosil, kto s tým nemá problém aby napísal na prezenčnej listine mesiac a rok narodenia. Bol by som rád aby sme mohli byť pozorní k vlastným členom pri príležitosti ich jubileí. Vzhľadom na platnosť GDPR nevieme sa ináč k týmto údajom dostať.

Zdravotná problematika, zabezpečovanie liečiv

V súčasnosti máme 3 asistentov veterinárnych lekárov, ktorí sa zúčastnili preškolenia v Liptovskom Hrádku 11.3.2022 a obdržali osvedčenie, na základe ktorého im boli vydané poverenia na výkon služby úradného asistenta veterinárneho lekára do roku 2025. V jarnom období sa vykonali prehliadky 631 včelstiev na výskyt MVP, čo je o 26 rodín viac ako v roku 2023. Okrem jedného

podozrenia, ktoré sa v ďalšom období nepotvrdilo, sme nezaznamenali ochorenie na MVP. V treťom štvrtroku sme vykonali prehliadky na stav varoázy a kontrolu stanovišť pre 670 včelstiev, z toho našich 626.

Ďalej sme sa zamerali na zabezpečenie prostriedkov pre všetkých včelárov na tlmenie varoázy, bolo to v podstate zabezpečenie avartínu na minimálne 2 ošetrenia. Naša organizácia pravidelne pre svojich členov zabezpečuje liečivo Avartín 01 B90, ktoré bolo objednané u výrobcu (firma Mede), v tomto roku nebol problém so zásobovaním tohto liečiva. Liečivo bolo doručené včelárom v priebehu mesiaca august. Viacerí naši včelári na svojich včelniciach použili proti klieštiku na liečenie aj iné prostriedky ako kyselinu mravčiu, alebo amitráz v tekutej forme, Ekopol, oxal-glykosolové pásiky a pod.

V jarnom období boli vykonané prehliadky zdravotného stavu včelstiev monitoring na mor a hnilobu včelieho plodu v spolupráci s Regionálnou veterinárnou správou v Poprade. Spolupracovníci s veterinárnym lekárom predložili v stanovenom termíne výsledky z jarnej prehliadky včelstiev, na požiadanie jednotlivých včelárov konzultovali problematiku zdravotného stavu na konkrétnych prípadoch a bola im vyplatená prislúchajúca náhrada za prehliadky včelstiev.

Chcem upozorniť všetkých členov na povinnosť včelárov viesť denník veterinárnych úkonov, ktorý by mal ÚAVL kontrolovať, len s tým môže stať, že príde na kontrolu veterinára a potom je to so sankciou. Veterinárnu knihu si môžete stiahnuť na adrese <https://spisskastaraves.vcelari.sk/legislativa/>

Na základe poznatkov asistentov veterinárnych lekárov si dovoľujem všetkých upozorniť, že je potrebné:

- obmieňať dielo v úľoch aspoň 1/3, aby tam neboli staré tmavé a niekedy až čierne pláсты v ktorých sa množia a prežívajú choroboplodné zárodky,
- udržiavať na včelniciach poriadok a sledovať zdravotný stav včelstiev aj v okolí svojho stanovišťa.
- nezabúdať na jesennú alebo jarnú dezinfekciu pôdy pred úľmi najlepšie nehaseným vápnom
- venovať pozornosť dezinfekcii včelárskeho náradia, úľov a použitých rámkov.

Samostatnou kapitolou pri zdravotnej starostlivosti je neochota najmä mladších včelárov zapájať sa aktívne v prevencii proti chorobám včelstiev. V súčasnosti máme aktívnych 3 úradných asistentov veterinárnych lekárov. Vzhľadom na pokročilý vek súčasných asistentov by bolo dobré, aby sa aspoň dvaja mladší včelári zúčastnili najbližšieho kurzu pre výkon Úradného asistenta veterinárneho lekára.

Kočovanie, plemenárska práca

V našej organizácii sa kočovaniu nevenujú žiadni včelári. Taktiež v našej organizácii nemáme registrovaných chovateľov včelích matiek, ale zrejme väčšina z nás, si pre svoju potrebu chová zásobné matky a okrem rojenia sa venuje aj chovu matiek pre svoju potrebu. Najviac sa chovu matiek venuje priateľ Dlugolinský, ktorý je mnohokrát jedinou záchranou pre viacerých včelárov, pri osirotených včelstvách.

Produkcia medu a ostatných včelích produktov

Nezistovali sme presne včelí medný výnos za uplynulý rok, ale podľa mojich poznatkov a poznatkov výboru bol minulý rok priemerný. Kvalita a kvantita medných výnosovo sa menila z lokality na lokalitu. Problém v uplynulom roku robil výskyt melicitózneho medu. Problematické boli stanovištia k. ú. Lechnica, Spišská Stará Ves, Matiašovce. Bezproblémové boli Havka, Spišské Hanušovce, Reľov a oblasť Veľkej Frankovej,

V minulom roku sa súťaže o najlepšie med zúčastnili dvaja naši včelári pani Zuzana Švienta a Ing. Ján Marhefka, ktorý sa v súťaži umiestnil na treťom mieste, čo je v priebehu štyroch rokov druhé umiestnenie v prvej trojici v kategórii medovicové medy.

Ostatné včelie produkty naši včelári prevažne získavajú pre seba a pre svojich príbuzných, tak je to s voskom, propolisom či peľom. Jedine silnejšiu propagáciu týmto výrobkom robia priatelia z rodiny Švientych a p. Dlugolinsky.

Pre výrobu medu a ostatných produktov je potrebné aj technické vybavenie a preto pripomínam, že na niektoré náradie a pomôcky je možné dostať podporu z prostriedkov EÚ. Preto apelujem najmä na mladších včelárov aby venovali pozornosť možnosti získať podporu najmä na technické pomôcky pre:

1. vytáčanie medu - zaobstaranie pomôcok na vytáčanie medu, zaobstaranie medometov, odviečkovacích zariadení, číriacich nádob a čerpadiel na med a pod.
2. spracovanie a skladovanie medu
3. získavanie a spracovanie včelieho vosku - zaobstaranie zariadení na získavanie vosku a následne výroby medzistienok.
4. pre získavanie ďalších včelích produktov ako zariadenia k získavaniu a spracovaniu peľu, propolisu, včelieho jedu a materskej kašičky.

Nechcem nikoho nasilu presviedčať o efektívnosti využiť podporu na včelárske pomôcky z programu pre podporu včelárov. Bolo by však vhodné konzultovať s predsedom pred tým, ako idete investovať väčší obnos prostriedkov do nových včelárskych potrieb, či nie je možné túto investíciu realizovať z podpory pre včelárov, kde je možné ušetriť podľa druhu podpory až do 70%. Na to je potrebné pamätať do konca apríla, pretože v máji sa žiadosť za základnú organizáciu sumarizuje a začiatkom júna predkladá na sekretariát SZV. V súvislosti s podporným rokom 2024-2025 by som rád upriamil Vašu pozornosť na príloha č. 49 k Príručke pre žiadateľa v ktorej je potrebné zdôvodniť výber dodávateľa k jednotlivým oprávneným výdavkom. Podrobné inštrukcie nájdete v obežníku SZV č.13/2024.

Výchovno-vzdelávacia činnosť

V uplynulom roku sme sa zúčastnili vzdelávacích akcií, ktoré organizuje susedná organizácia v Starej Lubovni, ktorí nás pravidelne pozývajú na jednotlivé vzdelávacie aktivity, ktoré organizujú. Okrem toho sa predseda zúčastnil Stropkovských dní medu, kde prednášali prednášatelia páni, Foľko, Filo a Toporčák. Na tejto výstave boli udeľované aj včelárske ocenenia a medaily.

Okrem toho sa predseda 22.2.2024 zúčastnil na online prednáške ktorú organizoval SZV a prednášal Ing. Jozef Čapek, ktorá bola zameraná na uplatňovanie poskytnutia pomoci v podpornom roku 2024/2025.

Časopis včelár a kalendáre boli objednané pre záujemcov, ktorí prejavili záujem. Je povzbudzujúce, že záujem o vzdelanie u našich včelárov rastie, čomu nasvedčuje aj to, že sa zvyšuje záujem o odber odborného časopisu včelár, ktorý odoberajú v súčasnosti 14 včelárov čo je skoro 32% členov. Sekretariát nám ponúka aj ďalšie materiály, ktoré si môžete objednať spoločnou objednávkou - podrobnosti môžete získať u priateľa Jána Gemzu

V rámci spolupráce sa predseda zúčastnil vo februári aj Výročnej členskej schôdze ZO Stará Lubovňa a taktiež sa v tej istej organizácii zúčastnil vzdelávacej aktivity – prednášal Ing. Filo

Záver

Záverom mi dovoľte sa poďakovať všetkým členom našej organizácie za vzájomný rešpekt a ochotu spolupracovať. Zvlášť sa chcem poďakovať asistentom veterinárnych lekárov, dôverníkom v teréne v jednotlivých obciach, členom výkonného výboru. No a samozrejme aj všetkým, ktorí sa aktívne zapojili do vnútro zväzovej činnosti.

Prajem Vám všetkým silné včelstva, veľa radosti z práce s včielkami a samozrejme úspešný koniec včelárskeho roka.

Ďakujem za pozornosť.

V Spišskej Starej Vsi .23. 2. 2025

Slovenský zväz včelárov
Základná organizácia
Spišská Stará Ves
1